ข้อมูลพื้นฐาน

ชื่อทางการ - สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว)

(The Lao People's Democratic Republic or Lao PDR)

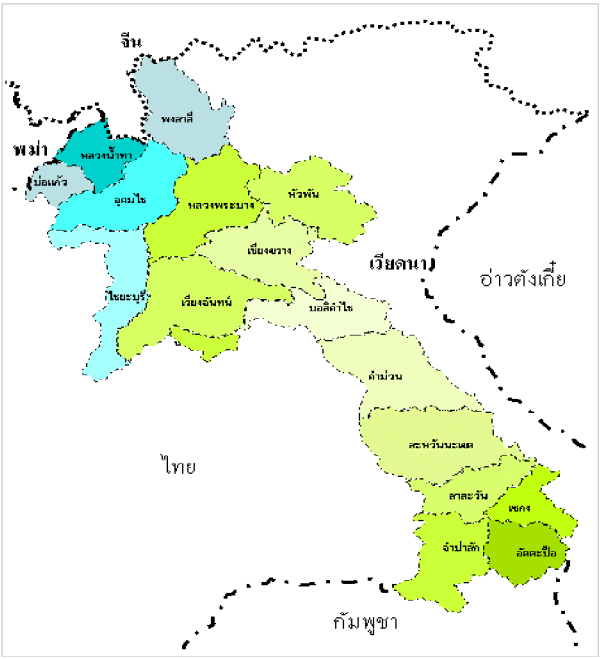

1. ข้อมูลทั่วไป

1.1 ลักษณะทางภูมิศาสตร์

ที่ตั้ง - อยู่ระหว่างละติจูดที่ 14-23 องศาเหนือ และลองติจูดที่ 100-108 องศาตะวันออก เป็นประเทศที่ไม่มีทางออกทะเล

ทิศเหนือ ติดกับสาธารณรัฐประชาชนจีน แนวเขตแดนยาว 505 กิโลเมตร

ทิศใต้ ติดกับราชอาณาจักรกัมพูชา แนวเขตแดนยาว 435 กิโลเมตร

ทิศตะวันออก ติดกับสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม แนวเขตแดนยาว 2,069 กิโลเมตร

ทิศตะวันตก ติดกับราชอาณาจักรไทย แนวเขตแดนยาว 1,810 กิโลเมตร และสหภาพพม่า แนวเขตแดนยาว 236 กิโลเมตร

พื้นที่ - 236,800 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณครึ่งหนึ่งของประเทศไทย

ลักษณะพื้นที่ - พื้นที่ส่วนใหญ่ ร้อยละ 90 เป็นเขาและที่ราบสูง ยอดเขาที่สูงที่สุดคือ ภูเบี้ย อยู่ใน

แขวงเชียงขวาง สูง 2,820 เมตร สปป.ลาวมีพื้นที่เพาะปลูกเพียง 50,000 ตารางกิโลเมตร หรือร้อยละ 21.11 ของพื้นที่ทั้งหมด

ภูมิอากาศ – สปป.ลาวมีสภาพภูมิอากาศแบบเขตร้อน มีฝนตกชุกระหว่างเดือนพฤษภาคม ถึงเดือนกันยายน อุณหภูมิเฉลี่ยที่นครหลวงเวียงจันทน์ 25 องศาเซลเซียส (มกราคม) และ 36-37 องศาเซลเซียส (เมษายน) ปริมาณฝนเฉลี่ย 1,715 มิลลิเมตร ต่อปี

เมืองและแขวงสำคัญ - นครหลวงเวียงจันทน์ เป็นเมืองหลวงของประเทศ และเป็นเขตการปกครองพิเศษ อยู่ตรงข้ามจังหวัดหนองคาย มีประชากร 606,000 คน

- แขวงสะหวันนะเขต มีประชากรมากที่สุดในประเทศ อยู่ตรงข้ามจังหวัดมุกดาหาร ประชากร 690,000 คน

- แขวงจำปาสัก มีประชากรมากเป็นอันดับสาม มีพื้นที่ติดต่อกับจังหวัดอุบลราชธานี ประชากร 500,000 คน

- แขวงคำม่วน มีประชากร 280,000 คน และมีป่าไม้และแร่ธาตุอุดมสมบูรณ์สังคมอยู่ตรงข้ามจังหวัดนครพนม

ทรัพยากรสำคัญ - ไม้ ดีบุก ยิปซั่ม ตะกั่ว หินเกลือ เหล็ก ถ่านหินลิกไนต์ สังกะสี ทองคำ อัญมณี หินอ่อน น้ำมันและแหล่งน้ำผลิตไฟฟ้า

เส้นทางคมนาคม – การเดินทางในสปป.ลาวสามารถเดินทาง ดังนี้

(1) <u>เส้นทางคมนาคมทางบก</u> จะใช้ทางรถยนต์ เนื่องจากขณะนี้สปป.ลาวยังไม่มีระบบขนส่งทางรถไฟ ปัจจุบันเส้นทางคมนาคมทางบกระหว่างประเทศที่สำคัญของสปป.ลาว ได้แก่

- ถนนสายที่ 6 ระหว่างเมืองจำเหนือกับเมืองสบเสาติดชายแดนเวียดนาม
- ถนนสายที่ 13 เชื่อมระหว่างเมืองหลวงพระบางผ่านนครหลวงเวียงจันทน์ เข้าแขวงสะหวันนะเขตและจำปาสัก จนถึงชายแดนกัมพูชา และผ่านเข้าถึงท่าเรือโฮจิมินห์ของเวียดนาม
- ถนนสายที่ 8 เชื่อมระหว่างแขวงบลิคำไซต่อไปยังเมืองวินห์ในเวียดนาม เป็นเส้นทางเศรษฐกิจระหว่างไทย สปป.ลาวและเวียดนาม
- ถนนสายที่ 9 เป็นส่วนหนึ่งของเส้นทางระเบียงเศรษฐกิจแนวตะวันออก-ตะวันตก (East-West Economic Corridor : EWEC) เชื่อมเศรษฐกิจระหว่างไทย สปป.ลาวและเวียดนาม เริ่มจากสะพานมิตรภาพ 2 (มุกดาหาร-สะหวันนะเขต) ผ่านแขวงสะหวันนะเขต ต่อไปยังเมืองกวางตรีและนครดานังในเวียดนาม
- ถนนสายที่ 10 เริ่มจากเมืองปากเซ แขวงจำปาสัก ไปยังด่านช่องเม็ก จังหวัดอุบลราชธานีของไทย
- สะพานมิตรภาพไทย-ลาว จากจังหวัดหนองคายของไทยเข้าถึงนครหลวงเวียงจันทน์

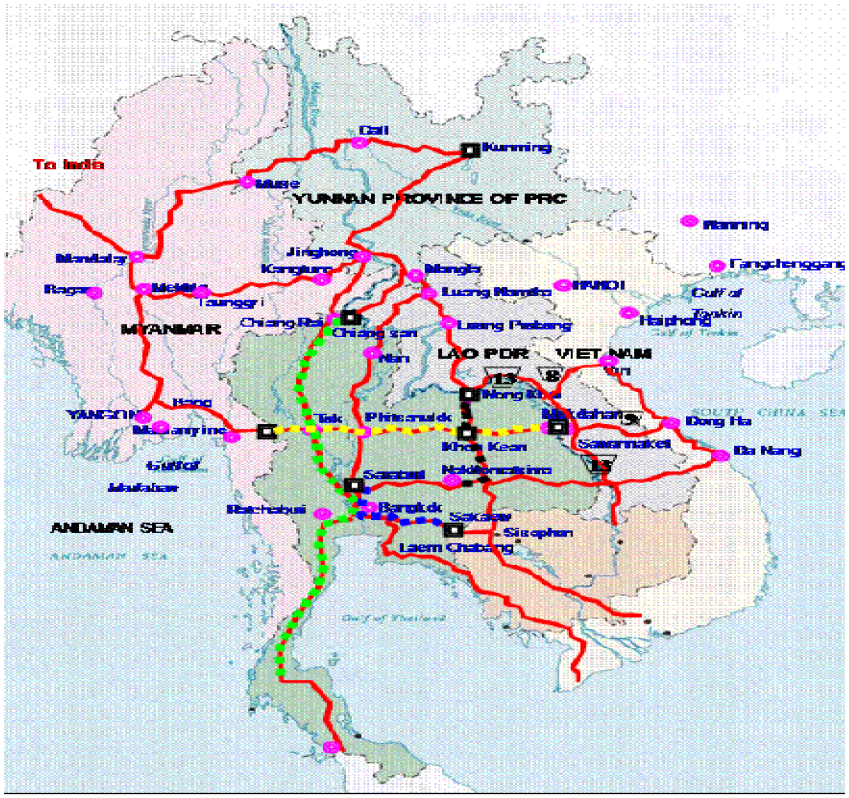

แผนที่แสดง เส้นทางคมนาคมทางบกที่สำคัญในสปป.ลาวและอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง

(2) <u>เส้นทางคมนาคมทางน้ำ</u> เนื่องจากสปป.ลาวเป็นประเทศที่ไม่มีทางออกทางทะเล การคมนาคมทางน้ำที่ใช้ คือ การสัญจรแม่น้ำโขงระหว่างไทย-สปป.ลาว ได้แก่

- ท่าข้ามอำเภอเมืองหนองคายตรงข้ามเมืองท่าเดื่อของนครหลวงเวียงจันทน์
- ท่าข้ามอำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคายตรงข้ามเมืองปากซัน แขวงบลิคำไซ
- ท่าข้ามอำเภอเมืองนครพนมตรงข้ามเมืองท่าแขก แขวงคำม่วน
- ท่าข้ามอำเภอเมืองมุกดาหารตรงข้ามแขวงสะหวันนะเขต
- ท่าข้ามอำเภอเชียงคาน จังหวัดเลยตรงข้ามเมืองสานะคาม แขวงเวียงจันทน์
- ท่าข้ามอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงรายตรงข้ามบ้านห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว

(3) <u>เส้นทางคมนาคมทางอากาศ</u> ได้แก่ เส้นทางบินระหว่างเวียงจันทน์กับเมืองต่างๆ คือ กรุงเทพฯ เชียงใหม่ พนมเปญ โฮจิมินห์ ฮานอย และคุนหมิง

1.2 ประชากร

ประชากร - 6.4 ล้านคน (ปี 2549) ประกอบด้วย ลาวลุ่ม (กลุ่มคนเชื้อชาติลาว ใช้ภาษาลาวเป็นภาษาหลัก) ร้อยละ 68 ลาวเทิง (เช่น ชนเผ่าขมุ) ร้อยละ 22 ลาวสูง (เช่น ชนเผ่าม้ง) ร้อยละ 9 รวมประมาณ 68 ชนเผ่า

โครงสร้างประชากร - อายุ 0-14 ปี จำนวน 2.7 ล้านคน (ชาย ร้อยละ 50.2 หญิง ร้อยละ 49.8)
อายุ 15-64 ปี จำนวน 3.5 ล้านคน (ชาย ร้อยละ 49.4 หญิง ร้อยละ 50.6)
อายุ 65 ปีขึ้นไป จำนวน 200,0000 คน
(ชาย ร้อยละ 44.6 หญิง ร้อยละ 55.4) ประมาณการปี 2006

ศาสนา - ร้อยละ 75 นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 16-17 นับถือผี ที่เหลือนับถือศาสนาคริสต์ (ประมาณ 100,000 คน) และอิสลาม (ประมาณ 300 คน)

1.3 การปกครองและรัฐบาลของสปป.ลาว

ระบบการปกครอง - สังคมนิยม โดยพรรคการเมืองเดียวคือ พรรคประชาชนปฏิวัติลาว มีอำนาจสูงสุดตั้งแต่ สปป.ลาวเริ่มปกครองในระบอบสังคมนิยม เมื่อวันที่ 2 ธันวาคม 2518

สถาบันการเมืองที่สำคัญ

1) พรรคประชาชนปฏิวัติลาว
2) สภารัฐมนตรี (พรรคฯ แต่งตั้งคณะรัฐมนตรี)
3) สภาแห่งชาติ (ประชาชนเลือกสมาชิกสภาแห่งชาติจากผู้ที่พรรคฯ เสนอ)

วันชาติ - 2 ธันวาคม

ภาษาทางการ – ภาษาลาว

ภาษาที่ใช้ในการติดต่อธุรกิจ – ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาฝรั่งเศส

ภาษาท้องถิ่นอื่น ๆ - ภาษาไท ภาษาม้ง

การแบ่งเขตปกครอง - แบ่งเป็น 16 แขวง และ 1 เขตปกครองพิเศษ (นครหลวงเวียงจันทน์) แขวงที่สำคัญ ได้แก่ เวียงจันทน์ สะหวันนะเขต หลวงพระบาง จำปาสักและคำม่วน

รัฐธรรมนูญและกฎหมาย – สปป.ลาวได้ประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับแรกเมื่อวันที่ 14 สิงหาคม 2534 (เดิมกฎหมายอยู่ในรูปของคำสั่งฝ่ายบริหาร คือ ระเบียบคำสั่งของพรรคและสภารัฐมนตรี)

ประธานประเทศ – พลโทจูมมะลี ไชยะสอน ดำรงตำแหน่งตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2549

รองประธานประเทศ – พ.อ. บุนยัง วอละจิต ดำรงตำแหน่งตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2549

นายกรัฐมนตรี – ท่านบัวสอน บุบผาวัน ดำรงตำแหน่งตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2549

1.4 การเป็นสมาชิกองค์กรระหว่างประเทศ - องค์การสหประชาชาติ เมื่อปี 2495 /กองทุนการเงินระหว่างประเทศ เมื่อปี 2504/ กลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด เมื่อปี 2507 และสปป.ลาว สมัครเข้าเป็นสมาชิกองค์การการค้าโลก (WTO) ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ 2541 แต่ขณะนี้ ปี 2551 สปป.ลาวยังคงไม่ได้เป็นสมาชิกแต่อยู่ระหว่างการเตรียมพร้อมในด้านต่างๆ โดยเฉพาะการปรับระบบเศรษฐกิจให้เป็นสากล

1.5 การเป็นสมาชิกกลุ่มเศรษฐกิจ – สมาชิกอาเซียน เมื่อปี 2540/ความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง (GMS) เมื่อปี 2535/ยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิระวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง หรือ ACMECS เมื่อปี 2546 และการประชุมเอเชีย-ยุโรป เมื่อปี 2547

2. ข้อมูลเศรษฐกิจ

2.1 ภาพรวมเศรษฐกิจ

สปป.ลาวได้ใช้ระบบเศรษฐกิจสังคมนิยม ตั้งแต่ปี 2518 และเริ่มปฏิรูประบบเศรษฐกิจเสรี เมื่อปี 2529 โดยการใช้ “นโยบายจินตนาการใหม่” (NEM : New Economic Mechanism) โดยการส่งเสริมความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจกับต่างประเทศมากขึ้น

The Economist Intelligence Unit (EIU) คาดการณ์ว่าเศรษฐกิจของสปป.ลาวมีแนวโน้มเติบโตอย่างต่อเนื่อง โดยผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) ของปี 2549 เติบโตประมาณ ร้อยละ 7 เนื่องจากการลงทุนของภาครัฐและเอกชนที่เพิ่มขึ้น รวมทั้งการฟื้นตัวในภาคการท่องเที่ยวและการส่งออก ซึ่งได้รับอานิสงส์จากการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศคู่ค้าสำคัญของลาวอย่างจีน ไทย และเวียดนาม ทั้งนี้ ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศของสปป.ลาวมาจากการผลิตภาคเกษตรและ ป่าไม้มากที่สุดถึงร้อยละ 49 ภาคอุตสาหกรรม ร้อยละ 26 และภาคบริการร้อยละ 25 อย่างไรก็ตาม อัตราเงินเฟ้อของสปป.ลาวอยู่ในระดับค่อนข้างสูง คือ ร้อยละ 7.7

ด้านนโยบายการลงทุน รัฐบาลลาวมีนโยบายดึงดูดการลงทุนจากต่างชาติโดยข้อมูลในปี 2549 มีนักลงทุนต่างชาติจำนวน 36 ประเทศ เข้ามาลงทุนในประเทศ เช่น สหรัฐฯ แคนาดา ญี่ปุ่น ฝรั่งเศส จีน มาเลเซีย ไทย และเวียดนาม ทั้งนี้ ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2547 รัฐบาลสปป.ลาวได้แก้ไขกฎหมายส่งเสริมการลงทุน เพื่อดึงดูดการลงทุนจากต่างชาติ โดยเฉพาะการลงทุนในพื้นที่ที่ยังขาดระบบสาธารณูปโภคพื้นฐานต่างๆหรือพื้นที่ที่ห่างไกลจากเมือง เพื่อต้องการสร้างงานและกระจายรายได้แก่ประชาชนในท้องถิ่น

สปป.ลาวตั้งเป้าที่จะเข้าเป็นสมาชิกขององค์การการค้าโลก (WTO) เพื่อเข้าสู่ระบบการค้า พหุภาคีในอนาคตโดยเร็ว โดยจะต้องเปิดเสรีการค้าสินค้า การบริการ และการลงทุนให้กับประเทศสมาชิก WTO รวม 150 ประเทศ และปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ทางการค้าสากล

อย่างไรก็ตาม สปป.ลาวยังคงประสบปัญหาการจัดการด้านงบประมาณ โดยขาดดุลด้านการคลังจำนวนมาก นับตั้งแต่ปี 2544 รัฐบาลใช้จ่ายเงินงบประมาณเพื่อดำเนินโครงการปฏิรูปโครงสร้างเศรษฐกิจ รวมทั้งการสร้างเสถียรภาพในระดับมหภาค เน้นการปรับปรุงรายจ่ายสาธารณะ ปรับโครงสร้างรัฐวิสาหกิจ แก้ไขกฎหมายภาคการเงิน การพัฒนาภาคเอกชน และปรับปรุงภาษีสำหรับการค้าภายในภูมิภาค นอกจากนี้ องค์กรที่ให้การสนับสนุนการเงินด้านประชากรของสหประชาชาติ (UNFPA) เห็นว่าอัตราการเจริญเติบโตของ

ประชากรสปป.ลาวน่าเป็นห่วง เนื่องจากปัจจุบันสปป.ลาวมีประชากรประมาณ 6.4 ล้านคน แต่จำนวนประชากรในวัยเจริญพันธุ์ของสปป.ลาวเพิ่มขึ้น ขณะที่อัตราการตายโดยรวมลดลง ซึ่งการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วของจำนวนประชากรในประเทศอาจก่อให้เกิดปัญหาการพัฒนาประชากรในอนาคต เพราะสปป.ลาวเป็นประเทศที่มีพื้นที่จำกัด อีกทั้งการให้บริการด้านสาธารณสุขของสปป.ลาวยังไม่ทั่วถึงประชากรผู้อยู่ในพื้นที่ห่างไกล ซึ่งรัฐบาลสปป.ลาวได้ตระหนักถึงประเด็นเหล่านี้ และอยู่ระหว่างการวางแผนพัฒนาประชากรอย่างจริงจัง โดยตั้งเป้าหมายที่จะขจัดความยากจนในสปป.ลาวให้หมดในปี 2563

2.2 ดัชนีเศรษฐกิจ

อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจ (GDP Growth) – ร้อยละ 7.3

GDP – 3.5 พันล้านเหรียญสหรัฐ มาจากภาคเกษตรกรรมมากที่สุดร้อยละ 49 รองลงมาคือภาคอุตสาหกรรม ร้อยละ 26 และภาคบริการ ร้อยละ 25

GDP Per Capita – 570 เหรียญสหรัฐต่อปี

อัตราเงินเฟ้อ – ร้อยละ 7.7

อัตราการแลกเปลี่ยน – 270 กีบ/บาท หรือ 10,655 กีบ/เหรียญสหรัฐ

การได้รับประโยชน์สิทธิพิเศษด้านภาษี

1) เขตการค้าเสรีอาเซียน (ASEAN Free Trade Area: AFTA) กำหนดให้ประเทศสมาชิกเดิม 6 ประเทศ ได้แก่ ไทย อินโดนีเซีย บรูไน ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์และมาเลเซีย ลดอัตราภาษีนำเข้าเหลือร้อยละ 0-5 ภายในปี 2546 และลดภาษีเหลือร้อยละ 0 ภายในปี 2553 ขณะที่สปป.ลาว ซึ่งเป็นสมาชิกใหม่ของอาเซียนมีกำหนด ลดอัตราภาษีนำเข้าเหลือร้อยละ 0-5 ภายในปี 2551 และเป็นร้อยละ 0 ในปี 2558

2) สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรแก่ประเทศสมาชิกใหม่อาเซียน (ASEAN Integration System of Preferences : AISP) ไทยให้สิทธิประโยชน์พิเศษ AISP แก่สปป. ลาว ภายใต้กรอบอาเซียน โดยลดอัตราภาษีนำเข้าลงเหลือร้อยละ 0-5 จำนวน 301 รายการ ตั้งแต่ปี 2550-2552 สินค้าส่วนใหญ่ ได้แก่ สิ่งทอ (ทำด้วยฝ้าย เส้นใยสังเคราะห์ เส้นใยประดิษฐ์ ขนสัตว์) ถุงน่อง กางเกงชั้นใน เฟอร์นิเจอร์ไม้ หน่อไม้ฝรั่ง ข้าวโพดหวาน ถั่วแขก ลำไย ลิ้นจี่ กล้วยสด/แช่แข็ง ข้าวโพด ถั่วลิสง ผลไม้กระป๋อง หินแกรนิต และหินอ่อน เป็นต้น สิทธิพิเศษทางภาษีดังกล่าวมีส่วนสำคัญในการจูงใจให้ผู้ประกอบการไทยเข้าไปลงทุนตั้งโรงงานผลิตสินค้า รวมทั้งเพาะปลูกพืชใน สปป.ลาว เพื่อส่งกลับมาแปรรูปในประเทศไทย

3) สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรเป็นการทั่วไป (Generalized System of Preferences : GSP) จากประเทศผู้นำเข้าจำนวน 35 ประเทศทั่วโลก อาทิ ประเทศในกลุ่ม EU และญี่ปุ่น เนื่องจาก สปป.ลาว มีขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการส่งออกอยู่ในระดับต่ำ สังเกตได้จากมูลค่าส่งออกรวมของสปป.ลาว ที่อยู่ในระดับต่ำสุดของอาเซียน นอกจากนี้ EU ยังขยายสิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรเป็นการทั่วไปภายใต้โครงการ Everything But Arms (EBA)ให้แก่ประเทศพัฒนาน้อยที่สุด ซึ่งรวมถึง

สปป.ลาว ตั้งแต่ปี 2544 โดย EU ยกเว้นการเรียกเก็บภาษีนำเข้า และยกเลิกการกำหนดโควตานำเข้าสินค้าทุกประเภทจาก สปป.ลาว ที่ผ่านหลักเกณฑ์การพิจารณาแหล่งกำเนิดสินค้า

4) โครงการ Contract Farming ซึ่งเป็นโครงการความร่วมมือในสาขาเกษตรกรรมและอุตสาหกรรมภายใต้ยุทธศาสตร์ ACMECS ทั้งนี้ ไทยให้สิทธิประโยชน์กับผู้เข้าร่วมโครงการ โดยจัดเก็บภาษีนำเข้าร้อยละ 0 สำหรับสินค้าเกษตร 11 ชนิด (ถั่วเหลือง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ละหุ่ง มันฝรั่ง ข้าวโพดหวานเมล็ดมะม่วงหิมพานต์ ยูคาลิปตัส ลูกเดือย ถั่วเขียวผิวมัน ถั่วลิสง และงา) ที่เพาะปลูกแบบ Contract Farming ในประเทศเพื่อนบ้าน (พม่า กัมพูชา และ สปป.ลาว)

5) สหรัฐฯ มอบสถานะ NTR1/ ให้แก่ สปป.ลาว ตั้งแต่วันที่ 3 ธันวาคม 2547 ทำให้อัตราภาษีนำเข้าเฉลี่ยที่สหรัฐฯ เรียกเก็บจาก สปป.ลาว ลดลงจากเดิมร้อยละ 45 เหลือร้อยละ 2.4 ซึ่งช่วยเพิ่มศักยภาพในการส่งออกของ สปป.ลาว สังเกตได้จากมูลค่าส่งออกของ สปป.ลาว ไปยังสหรัฐฯ ระหว่างเดือนมกราคม - พฤศจิกายน 2548 เพิ่มขึ้นร้อยละ 22 มูลค่า 3.9 ล้านเหรียญสหรัฐ จาก 3.2 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในช่วงเดียวกันของปีก่อนหน้า ทั้งนี้ คาดว่าปัจจัยดังกล่าวจะยังช่วยกระตุ้นการส่งออกไปยังสหรัฐฯ ต่อเนื่องในปี 2549

แหล่งเงินลงทุนความช่วยเหลือจากต่างประเทศ

สปป.ลาว ได้รับความช่วยเหลือทางการเงินจากประเทศต่างๆผ่านองค์การและสถาบันระหว่างประเทศ 20 แห่ง องค์การรัฐบาลและสถานเอกอัครราชทูตประเทศต่างๆ 43 แห่ง องค์การเอกชนระหว่างประเทศ 88 แห่ง เพื่อใช้ในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค นำไปสู่การขยายตัวรองรับการเติบโตทางเศรษฐกิจ เนื่องจากรายรับของรัฐบาลของสปป.ลาวมีค่อนข้างจำกัด

นโยบายการคลัง

ล้านเหรียญสหรัฐ

Items	2006
Total Revenues and Grants	445.4
(% of GDP)	13.1
- Tax Revenues	394.4
- Grant	51.0
Total Expenditure	581.4
(% of GDP)	17.1
Budget Balance	-136.0
(% of GDP)	-0.4

ที่มา : International Monetary Fund (IMF)'s Forecast

ภาระหนี้ต่างประเทศและความสามารถในการชำระหนี้

ล้านเหรียญสหรัฐ

	2006				
Indicators	**Lao PDR**	**Vietnam**	**Cambodia**	**Myanmar**	**Thailand**
Total External Dept	2,416.0	21,999.0	3,684.0	6,602.0	53,274.0
- % of GDP	78.0	36.0	56.4	66.6	26.6
Debt-Service Ratio (%)	14.6	2.4	1.7	8.4	6.2

ที่มา : International Monetary Fund (IMF)'s Forecast

การลงทุนในสปป.ลาว

รูปแบบการลงทุนของต่างชาติใน สปป.ลาว มี 3 รูปแบบ คือ

1) ธุรกิจร่วมตามสัญญา (Business Cooperation by Contract) เป็นการทำธุรกิจร่วมกันระหว่างนักลงทุนท้องถิ่นและนักลงทุนต่างชาติ โดยไม่มีการจัดตั้งบริษัทตามกฎหมายในสปป.ลาว ซึ่งเป็นการอำนวยความสะดวกให้กับนักลงทุนต่างชาติ

2) ธุรกิจร่วมลงทุนกับนักลงทุนท้องถิ่น (Joint Venture) ต่างชาติถือหุ้นอย่างน้อย 30% ส่วนที่เหลือต้องลงทุนกับคนลาว (รัฐหรือเอกชนก็ได้)

3) ธุรกิจที่นักลงทุนต่างชาติลงทุนเองทั้งหมด (100 % Foreign Owned Enterprise)

สำหรับการเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดิน ตามกฎหมายรัฐธรรมนูญแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว กำหนดว่าที่ดินทั้งหมดในสปป.ลาวเป็นของชาติลาว อย่างไรก็ตาม นักลงทุนต่างชาติสามารถเช่าที่ดินในสปป.ลาวได้เป็นระยะเวลา 30-50-80 ปี ซึ่งขึ้นอยู่กับประเภทของการลงทุนและการเจรจากับผู้มีอำนาจของแขวงต่างๆและสามารถต่ออายุได้ ทั้งนี้ หน่วยงานที่มีอำนาจในการให้สัมปทานที่ดินแก่นักลงทุนขึ้นอยู่กับขนาดที่ดิน ดังนี้

ขนาดที่ดิน	**หน่วยงานที่มีอำนาจอนุมัติ**
1-3 เฮกตาร์	แผนกกสิกรรมและป่าไม้ในแขวง
3-100 เฮกตาร์	กระทรวงกสิกรรมและป่าไม้
101-10,000 เฮกตาร์	รัฐบาลสปป.ลาว
ตั้งแต่ 10,0001 เฮกตาร์	สภาแห่งชาติ

หมายเหตุ : 1 เฮกตาร์ เท่ากับ 6.25 ไร่

หน่วยงานส่งเสริมการลงทุนของต่างชาติใน สปป.ลาว คือ กระทรวงแผนการและลงทุน ทำหน้าที่เป็นฝ่ายบริหารนโยบายและพิจารณาโครงการที่ขอลงทุนในสปป.ลาวเบื้องต้น ทั้งนักลงทุนต่างชาติและนักลงทุนท้องถิ่น รวมทั้งรับผิดชอบเกี่ยวกับเงินกู้ และเงินช่วยเหลือจากต่างประเทศด้วย หน่วยงานนี้ให้บริการอย่างครบวงจรแบบ One Stop Service

สิทธิประโยชน์ด้านการลงทุน

กระทรวงแผนการและลงทุน ประกาศใช้กฎหมายส่งเสริมและบริหารการลงทุนจากต่างประเทศใน สปป.ลาว ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2547 โครงการลงทุนที่ได้รับส่งเสริม จะได้รับสิทธิประโยชน์ด้านภาษี ดังนี้

1) ยกเว้นภาษีนำเข้ายานพาหนะ เครื่องจักร และอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิต รวมทั้งวัตถุดิบ

2) ยกเว้นภาษีส่งออกสำหรับสินค้าส่งออกหรือสินค้าส่งออกต่อ (Re-export)

3) ลดอัตราภาษีกำไรให้กับธุรกิจที่ตั้งอยู่ห่างไกล โดยพิจารณาตามเขตพื้นที่การลงทุน ดังนี้

- **เขต 1** พื้นที่ซึ่งยังขาดระบบสาธารณูปโภคพื้นฐาน (พื้นที่ทุรกันดาร) นักลงทุนต่างชาติที่เข้ามาลงทุนจะได้รับยกเว้นภาษีกำไรเป็นเวลา 7 ปี หลังจากนั้นจะเสียภาษีในอัตราร้อยละ 10
- **เขต 2** พื้นที่ซึ่งมีระบบสาธารณูปโภคพื้นฐานจำกัด นักลงทุนต่างชาติที่เข้ามาลงทุนจะได้รับยกเว้นภาษีกำไรในช่วง 5 ปีแรก และเริ่มเสียภาษีในอัตราร้อยละ 7.5 ใน 3 ปีถัดมา หลังจากนั้นจึงเสียภาษีกำไรในอัตราร้อยละ 15
- **เขต 3** พื้นที่ซึ่งมีระบบสาธารณูปโภคพื้นฐานครบครัน นักลงทุนต่างชาติที่เข้ามาลงทุนจะได้รับยกเว้นภาษีที่เรียกเก็บจากกำไรเป็นเวลา 2 ปี และเริ่มเสียภาษีในอัตราร้อยละ 10 ในอีก 2 ปีถัดมา หลังจากนั้นจึงเสียภาษีกำไรในอัตราร้อยละ 20

ทั้งนี้ สิทธิประโยชน์จากการลดอัตราภาษีกำไรของทุกโครงการจะเริ่ม ณ วันแรกที่กิจการเปิดดำเนินการ ยกเว้นโครงการที่เกี่ยวข้องกับการปลูกต้นไม้ จะเริ่มรับสิทธิประโยชน์ ณ วันที่โครงการมีผลกำไร หลังจากนั้น เมื่อช่วงเวลาของการได้รับสิทธิประโยชน์สิ้นสุดลง โครงการจะต้องเสียภาษีกำไรในอัตราปกติตามที่กฎหมายกำหนด

หลักประกันและสิทธิประโยชน์อื่นที่มิใช่ภาษีในการเข้าไปลงทุนใน สปป.ลาว ได้แก่

1) การให้ความคุ้มครองแก่นักลงทุนและทรัพย์สินของนักลงทุนต่างชาติ รวมถึงอนุญาตให้ นักลงทุนสามารถเช่าที่ดิน และโอนสิทธิและผลประโยชน์จากการเช่าที่ดินได้

2) ทรัพย์สินของนักลงทุนต่างชาติจะไม่ถูกเรียกคืน หรือนำเอาไปจัดสรรใหม่ภายใต้กฎหมายรัฐธรรมนูญของ สปป.ลาว

3) นักลงทุนสามารถส่งรายได้และเงินทุนกลับไปยังประเทศของตนหรือประเทศอื่นได้อย่างเสรี

4) การอนุญาตให้นำเข้าแรงงานต่างชาติได้ไม่เกินร้อยละ 10 ของแรงงานทั้งหมด

5) การยกเลิกการเก็บเงินค้ำประกันการลงทุนจากนักลงทุนต่างชาติ

6) รัฐบาล สปป.ลาว จะไม่เข้าแทรกแซงตลาด แต่จะปล่อยให้มีการแข่งขันอย่างเสรี

7) รัฐบาล สปป.ลาว ไม่แบ่งแยกเรื่องเชื้อชาติหรือสัญชาติของนักลงทุน

8) การอำนวยความสะดวกในการเดินทางเข้า-ออกนอกประเทศให้แก่นักลงทุนต่างชาติ อาทิ การให้วีซ่าเข้าออกหลายครั้ง (Multiple Entry Visas) และสิทธิในการพักอาศัยระยะยาวใน สปป.ลาว รวมถึงมีสิทธิ์ขอสัญชาติลาว ตามขอบเขตที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย

9) นักลงทุนต่างชาติจะได้รับสิทธิประโยชน์ด้านภาษีศุลกากรเป็นการทั่วไป (Generalized System of Preferences : GSP) สำหรับสินค้าที่ลงทุนผลิตใน สปป.ลาว เพื่อส่งออกไปยัง EU และญี่ปุ่น

10) สปป.ลาว เป็นสมาชิกของกลุ่มอาเซียนตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2540 โดย สปป.ลาว มีพันธกรณีที่ต้องเริ่มลดภาษีภายใต้กรอบ AFTA ในปี 2541 และจะต้องลดและยกเลิกมาตรการกีดกันทางการค้าทั้งที่เป็นภาษีและมิใช่ภาษีให้แก่สมาชิกอาเซียนให้แล้วเสร็จภายในปี 2551 ขณะเดียวกันสินค้าที่ส่งออกจาก สปป.ลาว ไปยังประเทศในกลุ่มอาเซียนก็จะได้รับสิทธิประโยชน์ด้านภาษีด้วย

11) สปป.ลาว ลงนามในอนุสัญญาเพื่อยกเว้นการเก็บภาษีซ้อน (The Avoidance of Double Taxation) กับไทย ซึ่งเริ่มมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2541 ทำให้รายได้ต่างๆ ที่นักลงทุนไทยได้รับจากการลงทุนใน สปป.ลาวไม่มีปัญหาภาษีซ้อน

รัฐบาลสปป.ลาวอนุญาตให้เจ้าแขวงทุกแขวงมีอำนาจอนุมัติโครงการลงทุนที่มีมูลค่าไม่เกิน 3 ล้านเหรียญสหรัฐ และอนุญาตให้เจ้าแขวงใหญ่ 4 แขวง ได้แก่ นครหลวงเวียงจันทน์ หลวงพระบาง จำปาสัก และสะหวันนะเขต สามารถอนุมัติโครงการลงทุนที่มีมูลค่าการลงทุนไม่เกิน 5 ล้านเหรียญสหรัฐ เพื่อให้แขวงสามารถสร้างบรรยากาศให้เอื้ออำนวยต่อการลงทุนได้อิสระมากขึ้น

สถิติการลงทุนของต่างชาติใน สปป.ลาว

ตั้งแต่ปี 2531 จนถึงเดือนมีนาคม 2549 มีโครงการจากต่างชาติที่ได้รับอนุญาตให้มาลงทุนใน สปป.ลาว รวมทั้งสิ้น 1,335 โครงการ มีมูลค่าการลงทุน 6,945.3 ล้านเหรียญสหรัฐ ในจำนวนนี้ **ไทยเป็นประเทศที่เข้ามาลงทุนใน สปป.ลาวมากที่สุด** จำนวน 353 โครงการ มีมูลค่าการลงทุน 2,920.9 ล้านเหรียญสหรัฐ หรือประมาณร้อยละ 42.19 ของมูลค่าการลงทุนทั้งหมด ประเทศที่มีมูลค่าการลงทุนใน สปป.ลาว ลำดับรองลงมา ได้แก่ สหรัฐอเมริกา มาเลเซีย ฝรั่งเศส จีน เวียดนาม เกาหลีใต้ และญี่ปุ่น แต่เป็นที่น่าสังเกตว่า ในระยะ 2-3 ปีที่ผ่านมา จีน เวียดนามและเกาหลีใต้ มีแนวโน้มที่จะขยายการลงทุนใน สปป.ลาวมากขึ้น

ปี 2549 (มกราคม-มีนาคม) การลงทุนของต่างชาติใน สปป.ลาว มีมูลค่าทั้งสิ้น 1,547 ล้านเหรียญสหรัฐ ปรากฏว่า**ไทยเข้ามาลงทุนเป็นอันดับ 1** มีมูลค่าการลงทุน 643.19 ล้านเหรียญสหรัฐ เวียดนาม

246.4 ล้านเหรียญสหรัฐ จีน 192.45 ล้านเหรียญสหรัฐ เกาหลีใต้ 153.89 ล้านเหรียญสหรัฐ และสิงคโปร์ 30.8 ล้านเหรียญสหรัฐ เป็นต้น

สำหรับสาขาที่ สปป.ลาวได้รับเงินลงทุนจากต่างชาติมากที่สุด คือ **การผลิตพลังงานไฟฟ้า** มีมูลค่า 3,511.9 ล้านเหรียญสหรัฐ คิดเป็นร้อยละ 79.98 ของมูลค่าการลงทุนทั้งหมด รองลงมาได้แก่ โทรคมนาคม โรงแรม-ร้านอาหาร อุตสาหกรรม-หัตถกรรม ภาคบริการ อุตสาหกรรมไม้ การเกษตร การก่อสร้าง เหมืองแร่ การค้า ธนาคารและสิ่งทอ ตามลำดับ

การลงทุนของไทยใน สปป.ลาว สาขาที่มีการลงทุนมาก ได้แก่ พลังงานไฟฟ้า โทรคมนาคม ธุรกิจโรงแรมและการท่องเที่ยว อุตสาหกรรม-หัตถกรรม ธนาคาร เสื้อผ้าสำเร็จรูป การเกษตรและการเกษตรแปรรูป ตัวแทนการค้า การก่อสร้างและเหมืองแร่

ประเภทการลงทุนที่มีศักยภาพและควรส่งเสริมให้มีการลงทุน

1) ธุรกิจรับเหมาก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐาน หรือโครงการก่อสร้างขนาดใหญ่

2) ธุรกิจด้านการโรงแรม การท่องเที่ยว และสปา

3) ธุรกิจประกอบรถบรรทุก เพื่อขนส่งสินค้าทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ

4) การเพาะปลูกสินค้าเกษตรกรรมเพื่อเป็นวัตถุดิบผลิตอาหารสัตว์ เช่น ข้าวโพด ถั่วเหลือง ข้าว และที่ไม่ใช่อาหารสัตว์ เช่น ยางพารา ปาลม์น้ำมัน และละหุ่ง

5) อุตสาหกรรมแปรรูปสินค้าเกษตรเพื่อการส่งออก เช่น ผักและผลไม้ดอง หรือบรรจุกระป๋อง

6) สินค้าหัตถกรรมที่ผลิตจากไม้ ไม้ไผ่และหวาย เพื่อการส่งออก

7) อุตสาหกรรมอื่นๆที่สปป.ลาวได้รับสิทธิพิเศษทางศุลกากร (GSP) จากประเทศที่พัฒนาแล้ว เช่น เสื้อผ้าสำเร็จรูป รองเท้า อัญมณี และเครื่องประดับ

อุตสาหกรรมที่รัฐบาลสปป.ลาว ส่งเสริมให้เข้าไปลงทุน

อุตสาหกรรมที่รัฐบาล สปป.ลาว สนับสนุนให้นักลงทุนต่างชาติเข้าไปลงทุนตามบัญชีกิจการส่งเสริมการลงทุน ได้แก่

1) อุตสาหกรรมผลิตเพื่อส่งออก เช่น อุตสาหกรรมผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูป และอุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์

2) อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป การปลูกป่าเชิงพาณิชย์ และสินค้าหัตถกรรม

3) กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการผลิตทางด้านอุตสาหกรรม อุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ การวิจัยด้านวิทยาศาสตร์ และการศึกษาและพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและความหลายหลายทางชีวภาพ

4) โครงการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และดูแลสุขภาพของประชาชน

5) โครงการก่อสร้างสาธารณูปโภค และโครงสร้างพื้นฐาน

6) อุตสาหกรรมต้นน้ำและกลางน้ำ ที่มีอยู่แล้วในประเทศ

7) โครงการที่ช่วยส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว รวมทั้งธุรกิจด้านการขนส่ง

ปัญหาและอุปสรรคในการลงทุนของไทยใน สปป.ลาว

1) ระบบสาธารณูปโภคพื้นฐานยังไม่เพียงพอต่อการใช้ในประเทศ เช่น น้ำประปามีราคาสูงมาก และการสื่อสารโทรคมนาคมต่างๆ ไม่ทั่วถึง ทำให้เป็นอุปสรรคด้านต้นทุนในการดำเนินธุรกิจ

2) สภาพเส้นทางการคมนาคมขนส่งภายในประเทศยังไม่ดี ทำให้การขนส่งสินค้าต้องใช้เวลานาน และสินค้าได้รับความเสียหายและแตกหักง่าย ประกอบกับระบบการขนส่งสินค้ายังไม่ดีพอและขาดแคลนรถขนส่งที่มีมาตรฐาน ทำให้การขนส่งสินค้าไม่ทั่วถึง

3) นโยบายของรัฐบาลกลางกับนโยบายของแต่ละแขวงอาจจะไม่สอดคล้องกันในทางปฏิบัติ ทำให้บางครั้งไม่สามารถขออนุมัติการดำเนินการได้ ทั้งที่ได้รับส่งเสริมจากรัฐบาลกลาง

4) แรงงานที่มีทักษะในการทำงานที่ได้มาตรฐานสำหรับบางอุตสาหกรรมยังมีจำนวนน้อยเมื่อเทียบกับความต้องการของอุตสาหกรรมนั้นๆ ทำให้นักลงทุนที่จะเข้ามาลงทุนในสปป.ลาวจำเป็นต้อง จัดอบรมเบื้องต้นแก่แรงงานก่อนเริ่มกิจการ

5) ขาดแคลนแรงงาน เนื่องจากสปป.ลาวมีจำนวนประชากรเพียง 6.4 ล้านคน และประชากรร้อยละ 70 อยู่ตามภูเขาสูง ทำให้ปัจจุบันอุตสาหกรรมที่เข้าไปลงทุนในสปป.ลาวโดยเฉพาะสิ่งทอ หรืออุตสาหกรรมที่ต้องใช้แรงงานจำนวนมากประสบปัญหาขาดแคลนแรงงาน นอกจากนี้ สปป.ลาวยังขาดแคลนแรงงานในช่วงฤดูเพาะปลูกและขาดแคลนแรงงานผู้หญิง เนื่องจากผู้หญิงสปป.ลาว นิยมอยู่บ้านเลี้ยงลูก รวมทั้งแรงงานไม่มีวินัยในการทำงาน โดยอาจขาดงานเพื่อเข้าร่วมประเพณีต่างๆซึ่งคนลาวยึดถือประเพณีของเผ่าอย่างเคร่งครัด

6) ระบบศาลของสปป.ลาว มีขั้นตอนที่ยุ่งยากและซับซ้อน เสียเวลาในการพิจารณาคดีนานมาก

7) การขาดข้อมูลและข้อมูลเศรษฐกิจยังไม่เป็นระบบ ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการวางแผนกลยุทธ์ของภาคเอกชน

3. การเมือง

การเมืองของสปป.ลาวมีเสถียรภาพ เนื่องจากปกครองด้วยระบบสังคมนิยม ที่มีพรรคปฏิวัติประชาชนลาว (The Lao People's Revolutionary Party : LPRP) เป็นพรรคการเมืองที่บริหารประเทศเพียงพรรคเดียวมาโดยตลอด และคาดว่าจะยังคงรักษาอำนาจทางการเมืองในสปป.ลาวได้ต่อไป

เดือนมิถุนายน ปี 2549 สปป.ลาวมีการเปลี่ยนแปลงตำแหน่งทางการเมืองสำคัญทั้งตำแหน่งประธานประเทศ เลขาธิการใหญ่พรรคฯ และนายกรัฐมนตรี เนื่องจากเป็นปีที่มีการเลือกตั้งคณะบริหารพรรคฯชุดใหม่

(คณะกรรมการกรมการเมืองและคณะกรรมการศูนย์กลางพรรค) ซึ่งกำหนดจัดขึ้นทุก 5 ปี ตามรอบการประชุมใหญ่สมัชชาพรรคปฏิวัติประชาชนลาว

4. นโยบายเศรษฐกิจ

แผนพัฒนา

- แผนพัฒนาเศรษฐกิจ 5 ปี ฉบับที่ 1 ปี 2524-2528
- แผนพัฒนาเศรษฐกิจ 5 ปี ฉบับที่ 2 ปี 2529-2533
-นโยบายจินตนาการใหม่ เน้นระบบการค้าเสรี
- แผนพัฒนาเศรษฐกิจ 5 ปี ฉบับที่ 3 ปี 2534-2538 เน้นการค้าเสรี
- แผนพัฒนาเศรษฐกิจ 5 ปี ฉบับที่ 4 ปี 2539-2543 เน้นการค้าเสรี
- แผนพัฒนาเศรษฐกิจ 5 ปี ฉบับที่ 5 ปี 2544-2548 โดยในปีแรกของการใช้แผนดังกล่าว พรรคประชาชนปฏิวัติลาวได้จัดการประชุมสมัชชาพรรคฯ ครั้งที่ 7 ที่ประชุมพรรคได้กำหนดเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาประเทศในระยะสั้น (ปี 2544-2548) ระยะกลาง (ปี 2553) และระยะยาว (ปี 2563) ที่สำคัญ ดังนี้

1) ในระยะสั้นและระยะกลาง (ปี 2544-2553) จะผลักดันให้เศรษฐกิจขยายตัวอย่างต่อเนื่องในอัตราเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ 7 ต่อปี

2) ยุติการทำไร่เลื่อนลอย ยุติการปลูกฝิ่น และลดอัตราความยากจนลงครึ่งหนึ่งภายในปี 2548

3) ในระยะยาว (ปี 2563) จะพัฒนาสปป.ลาวพ้นจากสถานะการเป็นประเทศพัฒนาน้อยที่สุด และประชากรมีรายได้เฉลี่ยประมาณ 1,000 ดอลลาร์สหรัฐ (เพิ่มขึ้นจากฐานปี 2544 ประมาณ 3 เท่าตัว)

5. มาตรการด้านภาษีศุลกากร

สปป.ลาวได้กำหนดจัดเก็บภาษีศุลกากรสำหรับการนำเข้าและส่งออกในอัตราร้อยละ 2-70 ซึ่งขึ้นอยู่กับประเภทของสินค้า สำหรับการส่งออก อุตสาหกรรมผลิตเพื่อการส่งออกที่ได้รับการส่งเสริมการส่งออก จะได้รับการยกเว้นภาษีส่งออกสำหรับสินค้าสำเร็จรูป และอัตราภาษีส่งออก แยกตามประเภทสินค้าส่งออกสำคัญ เช่น ไฟฟ้า (ร้อยละ 20) เมล็ดกาแฟ (ร้อยละ 5) ไม้แปรรูป/ไม้ปาร์เก้ (ร้อยละ 30) ไม้อัด (ร้อยละ 3) และไม้แผ่น/ซุง (ตามกำหนด) ส่วนการนำเข้าวัตถุดิบเพื่อใช้ในอุตสาหกรรมเพื่อการส่งออกจะได้รับการยกเว้นภาษี ส่วนการนำเข้าอุปกรณ์การผลิต อะไหล่ และอุปกรณ์อื่นๆที่ใช้ในการผลิต จะได้รับการลดหย่อนภาษีขาเข้าในอัตราร้อยละ 1 ของราคาสินค้านำเข้า

นอกเหนือจากมาตรการด้านภาษีศุลกากรแล้ว สปป.ลาวยังได้กำหนดมาตรการอื่นๆ เช่น การดำเนินนโยบายเศรษฐกิจของส่วนกลางและระดับแขวงแตกต่างกัน และการจำกัดการนำเข้าสินค้าบางรายการที่สปป.ลาวสามารถผลิตเองได้ โดยเฉพาะปูนซีเมนต์ และน้ำมันพืช

6. ปัญหาและอุปสรรคทางการค้าของไทย

6.1 ประเด็นปัญหาด้านการค้าของไทย

1) ผู้ส่งออกสินค้าของไทยไป สปป.ลาว ส่วนใหญ่เป็นพ่อค้าชายแดน ขาดความเป็นนักการตลาดเชิงรุกมืออาชีพ จึงเสียเปรียบประเทศคู่แข่งเช่น เวียดนาม สิงคโปร์ มาเลเซียและไต้หวัน 2) ปัญหาค่าจ้างแรงงานที่แพงขึ้น ทำให้ราคาสินค้าของไทยมีราคาสูงขึ้น และจัดเก็บอัตราภาษีนำเข้าวัตถุดิบและเครื่องจักรของกรมศุลกากรไทยมีอัตราสูง ทำให้เพิ่มต้นทุนในการผลิต สินค้าไทยในระดับล่างจึงไม่สามารถแข่งขันด้านราคากับคู่แข่ง คือ จีนและเวียดนาม

3) มีการลักลอบการค้าตามแนวชายแดนไทย-สปป.ลาวมาก ทำให้สินค้าไทยที่ลักลอบเข้าไปใน สปป.ลาวมีราคาถูกกว่าสินค้าที่นำเข้าโดยถูกวิธี ทำให้สินค้าไทยเข้าไปแข่งขันกันเองในตลาด สปป.ลาว

4) สินค้าไทยจะถูกปลอมแปลงและเลียนแบบจากประเทศคู่แข่ง เช่น จีนส่งจักรยานยนต์และชิ้นส่วนลอกเลียนแบบที่มีราคาต่ำกว่าของไทยมาก และเวียดนามส่งสินค้าคุณภาพที่ต่ำกว่าทำให้ผู้บริโภคลาวเข้าใจผิดคิดว่าเป็นสินค้าไทย นอกจากนี้ ผู้ส่งออกไทยบางรายนำสินค้าหมดอายุเข้าไปจำหน่ายใน สปป.ลาวทำให้สินค้าไทยเสียชื่อเสียง

5) ขนาดตลาดเล็ก เนื่องจาก สปป.ลาวมีประชากรเพียงจำนวน 6.4 ล้านคน และประชากรส่วนใหญ่มีอำนาจการซื้อต่ำ เนื่องจากมีรายได้เฉลี่ยค่อนข้างต่ำเพียง 570 เหรียญสหรัฐต่อปี

6.2 ประเด็นปัญหาภายในของ สปป.ลาว

6.2.1 ปัญหาด้านนโยบายการค้าของ สปป.ลาว

1) การนำเข้าสินค้าของ สปป.ลาวจะต้องกระทำผ่านหน่วยงานของรัฐที่ใช้ชื่อว่า ลาวขาเข้า-ขาออก (Societe Lao Import-Export) โดยกระทรวงอุตสาหกรรมและการค้าของสปป.ลาวเป็นผู้ดูแลและกำกับ โดยนำเข้าและส่งออกสินค้าที่จำเป็นต่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศ และผ่านบริษัทเอกชน (Private Company) ที่ได้รับอนุญาตจากกระทรวงการค้าให้เป็น ผู้นำเข้า-ส่งออกสินค้าตามประเภทหรือหมวดที่ได้รับอนุญาตจากรัฐแล้วเท่านั้น สำหรับผู้นำเข้ารายย่อยที่ไม่มีใบอนุญาต จะอาศัยการนำเข้า-ส่งออกผ่านบริษัทที่มีใบอนุญาต ซึ่งต้องเสียค่านายหน้า ร้อยละ 2-3 ขึ้นอยู่กับประเภทของสินค้า

2) การลดและจำกัดจำนวนบริษัทผู้นำเข้า-ส่งออกของ สปป.ลาว ทำให้มีผู้ค้าขายลดลง โดยใน สปป.ลาวจะมีบริษัทที่จดทะเบียนเป็นผู้นำเข้าและส่งออกประมาณ 150 บริษัท

3) ระบบการค้าระหว่างประเทศของ สปป.ลาวยังไม่เป็นสากลและไม่มีความแน่นอน มีการเปลี่ยนแปลงนโยบาย กฎระเบียบบ่อยครั้ง และในแต่ละแขวงมีการจัดเก็บอัตราภาษีที่แตกต่างกัน ทำให้ผู้ส่งออก มีความสับสนและไม่สามารถวางแผนระยะยาวได้

4) การเข้มงวดในการนำเข้าสินค้า โดยกำหนดเงื่อนไขให้บริษัทผู้นำเข้า ต้องมีสัดส่วนการนำเข้าต่อการส่งออกเท่ากับ 60 : 40 ทำให้ผู้นำเข้า สปป.ลาวบางรายนำเข้าสินค้าจากไทยลดลง เนื่องจากไม่สามารถหาสินค้าส่งออกได้ครบตามสัดส่วนที่รัฐบาลกำหนด นอกจากนั้น ยังจำกัดโควต้าสินค้าที่จะนำเข้าบางรายการ เช่น น้ำมันเชื้อเพลิง ปูนซีเมนต์ ข้าวสาร เหล็กเส้นและรถบรรทุก

เป็นต้น โดยการนำเข้าปูนซีเมนต์ต้องแลกเปลี่ยนเป็นเงินเหรียญสหรัฐฯ

5) ขั้นตอนการนำเข้า และการออกเอกสารของ สปป.ลาว มีความยุ่งยาก ซับซ้อน ล่าช้า รวมทั้งต้องยื่นขอใบอนุญาตนำเข้าหลังจากที่สินค้ามาถึงท่าแล้วเท่านั้น และต้องยื่นขออนุญาตจากหลายหน่วยงาน ได้แก่ กรมไปรษณีย์ กระทรวงคมนาคม กระทรวงการเงิน การค้ากำแพงนครเวียงจันทน์ กรมภาษี กรมอากร เป็นต้น และต้องวางเงินค้ำประกันการนำเข้า-ส่งออก

6) การดำเนินนโยบายการค้าของ สปป.ลาว เน้นการเสริมสร้างความสัมพันธ์และให้ความสำคัญกับจีนและเวียดนามมากกว่าไทย โดยให้สิทธิพิเศษต่างๆ เช่น คิดอัตราภาษีนำเข้าสินค้าจากจีนและเวียดนามต่ำกว่าสินค้าที่นำเข้าจากไทย 50%

6.2.2 ด้านการคมนาคมขนส่ง

1) ค่าขนส่งและค่าบริการในการนำเข้า-ส่งออกค่อนข้างสูง ประกอบกับความตกลงขนส่งสินค้าผ่านแดนไทย-สปป.ลาวยังมีปัญหา เนื่องจากสินค้าจาก สปป.ลาวผ่านไทยไปประเทศที่สามไม่มีการเก็บค่าธรรมเนียม แต่ในทางกลับกันสินค้าจากไทยผ่าน สปป.ลาวไปยังประเทศที่สาม ยังถูกเก็บค่าธรรมเนียม

2) การขนส่งสินค้าทางบกของ สปป.ลาวจะใช้ทางรถยนต์ เนื่องจาก สปป.ลาวยังไม่มีระบบการขนส่งทางรถไฟ และเป็นลักษณะผูกขาด เส้นทางคมนาคมยังทุรกันดาร ต้องใช้เวลานาน และทำให้สินค้าได้รับความเสียหายได้ง่าย เป็นอุปสรรคต่อการขนส่งสินค้า นอกจากนั้น การกำหนดน้ำหนักบรรทุกของรถบรรทุกสินค้าในแต่ละแขวงไม่เท่ากัน ทำให้ต้องเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น

3) การขนถ่ายสินค้าของ สปป.ลาว เน้นการใช้แรงงานคนมากกว่าเครื่องจักร ทำให้เสียเวลาและสินค้าเสียหาย เป็นเหตุให้การขนถ่ายสินค้าเสร็จไม่ทันตามกำหนด ส่งผลให้บริษัทรับขนส่งสินค้าขาดทุนและไม่ยอมรับงาน

6.2.3 การค้านอกระบบตามแนวชายแดน

สืบเนื่องจากการที่ไทยและ สปป.ลาว มีชายแดนยาวติดต่อกัน ทำให้มีช่องทางผ่านแดนธรรมชาติประมาณ 700 ช่องทางที่ประชาชนอาศัยเดินทางเข้า-ออก และมีการลักลอบนำสินค้าข้ามแดน ซึ่งสินค้าที่ลักลอบข้ามแดนมีมูลค่าเกือบเท่ากับการค้าปกติ ส่งผลกระทบต่อผู้ที่เป็นตัวแทนจำหน่ายสินค้าของไทยที่อยู่ใน สปป.ลาว เนื่องจากสินค้าที่ลักลอบนำเข้ามีต้นทุนต่ำกว่า ตัวแทนจำหน่ายที่ถูกต้องในระบบไม่สามารถแข่งขันได้ ส่งผลให้ผู้ทำการค้า สปป.ลาวไม่สนใจที่จะเป็นตัวแทนจำหน่ายสินค้าที่มาจากประเทศไทย เว้นแต่สินค้าที่มีข้อจำกัดไม่สามารถขนถ่ายโดยใช้เรือเล็กได้

7. ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างไทยกับสปป.ลาว

7.1 ความร่วมมือภาคเอกชน

- ข้อตกลงความร่วมมือระหว่างสภาหอการค้าแห่งประเทศไทยกับสภาอุตสาหกรรมแห่งชาติลาว ลงนามเมื่อวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2535

- บันทึกการประชุมภาคเอกชนไทย-ลาว ในการประชุมแผนความร่วมมือระหว่างกระทรวงพาณิชย์แห่งราชอาณาจักรไทยกับกระทรวงอุตสาหกรรมและการค้าแห่งสปป.ลาว ลงนามเมื่อวันที่ 27 ธันวาคม 2549 ณ นครหลวงเวียงจันทน์ สปป.ลาว

7.2 ความร่วมมือภาครัฐบาล

- ข้อตกลงทางการค้า (Trade Agreement) ระหว่างไทย-สปป.ลาว ลงนามเมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2521 และลงนามแก้ไขปรับปรุงเมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2534 ต่อมาได้จัดตั้งคณะกรรมการร่วมทางการค้า (Joint Trade Committee : JTC) ภายใต้ข้อตกลงดังกล่าว เป็นการประชุมในระดับรัฐมนตรี ประชุมไปแล้วเพียง 1 ครั้งเมื่อวันที่ 16-17 กรกฎาคม 2541 ณ กรุงเทพฯ

- ความตกลงว่าด้วยการส่งสินค้าผ่านแดน ลงนามเมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2521

- ความตกลงเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุน ลงนามเมื่อ วันที่ 22 สิงหาคม 2533

- ความตกลงเพื่อจัดตั้งคณะกรรมาธิการว่าด้วยความร่วมมือไทย-ลาว (JC) ลงนามเมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม 2534 (ประชุมไปแล้ว 14 ครั้ง ครั้งล่าสุดเมื่อเดือนมกราคม 2548 ณ จังหวัดตราด)

- ความตกลงเพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อนและการป้องกันการเลี่ยงรัษฎากรในส่วนที่เกี่ยวกับภาษีเก็บจากเงินได้ ลงนามเมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2540

- ความตกลงว่าด้วยการเดินทางข้ามแดนไทย-ลาว ฉบับลงนามวันที่ 20 มิถุนายน 2540 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 19 กันยายน 2540 เป็นความตกลงฉบับใหม่ที่ใช้แทนความตกลงเรื่องข้อบังคับร่วมกันว่าด้วยการจราจรชายแดน ระหว่างประเทศไทยกับอินโดจีน ฝรั่งเศส ลงนามเมื่อวันที่ 16 สิงหาคม 2486

- ความตกลงว่าด้วยการยกเว้นการตรวจลงตราสำหรับผู้ถือหนังสือเดินทางราชการ ลงนามเมื่อวันที่ 5 มีนาคม 2542

- ความตกลงว่าด้วยการขนส่งทางถนน ลงนามเมื่อวันที่ 5 มีนาคม 2542 ซึ่งใช้แทนความตกลงว่าด้วยการขนส่งสินค้าผ่านแดนไทย-ลาว เมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2521 ทั้งสองฝ่ายได้ลงนามความตกลงย่อยกำหนด รายละเอียดการขนส่งทางถนน เมื่อวันที่ 17 สิงหาคม 2544

- ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านการลงทุนระหว่างสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนแห่งราชอาณาจักรไทยกับคณะกรรมการคุ้มครองการลงทุน ร่วมมือกับต่างประเทศและลงทุนภายในแห่งสปป.ลาว ลงนามเมื่อวันที่ 17 สิงหาคม 2544

- ความตกลงว่าด้วยกรอบความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจไทย-ลาว ลงนามเมื่อวันที่ 20 มีนาคม 2547 ณ เมืองปากเซ แขวงจำปาสัก สปป.ลาว

- บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือระหว่างการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยกับเขตเศรษฐกิจพิเศษสะหวันเซโน ของสปป.ลาว เมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม 2547 โดยสปปป.ลาวให้สิทธิประโยชน์แก่นักลงทุนไทยที่เข้าไปลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษดังกล่าว ให้สามารถเช่าที่ดินได้โดยไม่จำกัดระยะเวลา และได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นเวลา 5 ปี

- ความตกลงว่าด้วยการยกเว้นการตรวจลงตราสำหรับผู้ถือหนังสือเดินทางธรรมดา ลงนามเมื่อวันที่ 28 ตุลาคม 2547 ณ เมืองแก่นท้าว แขวงไชยบุรี สปป.ลาว มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 2 ธันวาคม 2547

- บันทึกการประชุมแผนความร่วมมือระหว่างกระทรวงพาณิชย์แห่งราชอาณาจักรไทยกับกระทรวงอุตสาหกรรมและการค้าแห่งสปป.ลาว ลงนามเมื่อวันที่ 27 ธันวาคม 2549 ณ นครหลวงเวียงจันทน์ สปป.ลาว

- บันทึกผลการประชุมแผนความร่วมมือระหว่างพาณิชย์จังหวัดกับหัวหน้าแผนกอุตสาหกรรมและการค้า สปป.ลาว เมื่อวันที่ 30 สิงหาคม 2550 ณ จังหวัดอุบลราชธานี

- บันทึกความเข้าใจสามฝ่าย รัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ราชอาณาจักรไทย และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ว่าด้วยความร่วมมือเพื่อการใช้ประโยชน์สูงสุดจากสะพานมิตรภาพ 2 (มุกดาหาร-สะหวันนะเขต) และเส้นทางระเบียงเศรษฐกิจแนวตะวันออก-ตะวันตก เมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2550 ณ แขวงสะหวันนะเขต สปป.ลาว

7.3 สภาวะการค้าไทยกับสปป.ลาว

การค้าระหว่างไทย-สปป.ลาว

ในปี 2550 การค้าระหว่างไทยกับลาวมีมูลค่ารวม มีมูลค่ารวม 1,781.8 ล้านเหรียญสหรัฐฯ เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา 200.6 ล้านเหรียญสหรัฐฯ หรือร้อยละ 16.28 โดยไทยส่งออกไปลาวกคิดเป็นมูลค่า 1,311.8 ล้านเหรียญสหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.86 และนำเข้าจากลาวคิดเป็นมูลค่า 470.0 ล้านเหรียญสหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.34 โดยไทยเป็นฝ่ายเกินดุลการค้า 841.7 ล้านเหรียญสหรัฐฯ

ปี 2550 ไทยเป็นคู่ค้าลำดับที่ 1 ของ สปป.ลาว ในขณะที่ สปป.ลาว เป็นคู่ค้าอันดับที่ 25 ของไทยในโลก และอันดับที่ 8 ของไทยในกลุ่มอาเซียน รองจาก มาเลเซีย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ เวียดนาม พม่า และกัมพูชา โดยมีมูลค่าการค้ารวม 1,781.8 ล้านเหรียญสหรัฐ คิดเป็นร้อยละ 0.61 ของมูลค่าการค้ารวมทั้งหมดของไทย จำแนกเป็นมูลค่าการส่งออก 1,311.8 ล้านเหรียญสหรัฐ และมูลค่าการนำเข้า 470.0 ล้านเหรียญสหรัฐ ซึ่งไทยเป็นฝ่ายเกินดุลการค้า สปป.ลาว 841.7 ล้านเหรียญสหรัฐ

สินค้าส่งออกจากไทยที่สำคัญ ได้แก่ น้ำมันสำเร็จรูป รถยนต์อุปกรณ์และส่วนประกอบเหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์ เครื่องจักรกลและส่วนประกอบของเครื่องจักรกล ผ้าผืน ยานพาหนะอื่นๆ และส่วนประกอบ เคมีภัณฑ์ เครื่องดื่ม ซีเมนต์ เป็นต้น

สินค้านำเข้าไทยที่สำคัญ ได้แก่ สินแร่โลหะอื่นๆ เศษโลหะและผลิตภัณฑ์ เชื้อเพลิงอื่นๆ ไม้ซุง ไม้แปรรูปและผลิตภัณฑ์ พืชและผลิตภัณฑ์จากพืช ถ่านหิน ลวดและสานเคเบิล เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ ธุรกรรมพิเศษ รถยนต์โดยสารและรถบรรทุก เป็นต้น

มูลค่า : ล้านเหรียญสหรัฐฯ

ปี	ปริมาณการค้ารวม			ส่งออก		นำเข้า		ดุลการค้า
	มูลค่า	สัดส่วน	%Δ	มูลค่า	%Δ	มูลค่า	%Δ	
2546	557.2	0.36	13.58	454.5	14.28	102.7	10.55	351.9
2547	697.4	0.37	25.16	583.1	28.29	114.2	11.20	468.9
2548	999.4	0.44	43.30	775.0	32.91	224.4	96.50	550.6
2549	1,508.2	0.59	50.91	1,014.7	30.93	493.5	119.92	521.2
2550	1,781.8	0.61	16.28	1,311.8	0.86	470.0	0.34	841.7

หมายเหตุ : สัดส่วน = การค้าสองฝ่ายต่อการค้ารวมของไทยทั้งหมด, %Δ = % การเปลี่ยนแปลง
ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยความร่วมมือของกรมศุลกากร

สินค้าสำคัญที่ไทยส่งออกไป สปป.ลาว

มูลค่า : ล้านเหรียญสหรัฐฯ

รายการ	2547	2548	2549	% Δ 50/49	2550
1. น้ำมันสำเร็จรูป	111.6	164.7	223.3	23.91	276.0
2. รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ	31.1	62.1	98.6	40.50	138.6
3. เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์	52.3	45.8	70.5	42.89	100.7
4. เครื่องจักรกลและส่วนประกอบของเครื่องจักรกล	18.5	31.1	46.4	78.02	82.7
5. ผ้าผืน	44.0	57.5	55.0	1.73	55.9
5. ยานพาหนะอื่นๆ และส่วนประกอบ	11.9	21.2	24.9	61.75	40.2
7 เคมีภัณฑ์	21.8	33.1	35.3	13.08	39.9
8. เครื่องดื่ม	15.2	16.6	18.2	69.31	30.9
9. เครื่องสำอาง สบู่และผลิตภัณฑ์	14.1	18.4	20.3	41.94	28.9
10. ซีเมนต์	10.2	10.8	21.2	15.14	24.4
รวม 10 รายการ	330.8	461.4	613.8	33.31	818.2
อื่นๆ	252.4	313.6	402.8	22.54	493.6
มูลค่ารวม	583.1	775.0	1,016.6	29.04	1,311.8

หมายเหตุ : สัดส่วน = การค้าสองฝ่ายต่อการค้ารวมของไทยทั้งหมด, %Δ = % การเปลี่ยนแปลง
ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยความร่วมมือของกรมศุลกากร

สินค้าสำคัญที่ไทยนำเข้าจาก สปป.ลาว

มูลค่า : ล้านเหรียญสหรัฐฯ

รายการ	2547	2548	2549	% Δ 50/49	2550
1. สินแร่โลหะอื่นๆ เศษโลหะและผลิตภัณฑ์	2.9	49.2	214.4	33.39	286.0
2. เชื้อเพลิงอื่นๆ	-	61.3	172.8	-55.97	76.1

3. ไม้ซุง ไม้แปรรูปและผลิตภัณฑ์	82.1	80.3	81.7	-26.58	60.0
4. พืชและผลิตภัณฑ์จากพืช	8.7	10.6	17.3	-43.92	9.7
5. ถ่านหิน	3.2	4.0	4.0	63.81	6.6
6. ลวดและสานเคเบิล	1.3	0.3	0.1	4,829.41	5.3
7. เครื่องจักรไฟฟ้าและส่วนประกอบ	2.2	1.7	4.2	12.31	4.7
8. เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ	0.5	0.2	0.4	1,163.68	4.6
9. ธุรกรรมพิเศษ	3.1	7.8	10.5	-73.78	2.8
10. รถยนต์โดยสารและรถบรรทุก	0.8	-	0.2	1,437.98	2.6
รวมสินค้า 10 รายการ	105.0	215.4	505.6	-9.35	458.3
อื่นๆ	9.3	8.9	10.1	15.73	11.7
มูลค่ารวม	114.2	224.4	515.8	-8.86	470.1

หมายเหตุ : สัดส่วน = การค้าสองฝ่ายต่อการค้ารวมของไทยทั้งหมด, $\%\Delta$ = % การเปลี่ยนแปลง
ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยความร่วมมือของกรมศุลกากร

8. บทสรุป

ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ

1) ไทยควรแสดงความจริงใจในการให้ความช่วยเหลือ สปป.ลาวให้เกิดผลเป็นรูปธรรม ซึ่งไทยได้ดำเนินการไปแล้วหลายช่องทาง อาทิ การลดภาษีสินค้าเกษตรนำเข้าภายใต้ WTO 23 รายการ การลดภาษีสินค้าวัตถุดิบและเกษตรอื่นๆ 39 รายการ การให้สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากร (AISP) จำนวน 301 รายการ ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2550-2552 และการให้ความช่วยเหลือทางด้านวิชาการในสาขาต่างๆ เป็นต้น เพื่อเป็นการเสริมสร้างความสัมพันธ์และทัศนคติที่ดีต่อกัน

2) สนับสนุนการใช้การค้าระบบหักบัญชี (Account Trade) และให้มีสำนักงานตัวแทนของธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้า (Exim Bank) ตามจังหวัดชายแดน เช่น หนองคาย มุกดาหาร อุบลราชธานี เลย และเชียงราย

3) สนับสนุนภาคเอกชนของไทยมีส่วนเข้าไปส่งเสริมการผลิต โดยการให้ความรู้ด้านวิชาการเทคโนโลยี และเมล็ดพันธุ์ที่สามารถให้ผลผลิตต่อไร่สูง และรับซื้อสินค้าเกษตร ในลักษณะ Contract Farming โดยเฉพาะสินค้าที่ไทยยกเว้นภาษีนำเข้า เพื่อเป็นแหล่งวัตถุดิบ เนื่องจากสปป.ลาวมีพื้นที่ว่างเปล่าจำนวนมาก และค่าเช่าที่ดินต่ำที่เหมาะสำหรับทำเกษตรกรรม รวมทั้งสนับสนุนการจัดตั้งศูนย์รวบรวมผลผลิต/ตลาดกลาง กระจายไปตามจุดต่างๆที่สำคัญในสปป.ลาว เพื่อสะดวกและประหยัดค่าขนส่ง

4) ควรพิจารณาแก้ไขปัญหาอย่างจริงจัง และรวดเร็ว โดยเฉพาะปัญหาที่เกิดขึ้นในระดับท้องถิ่น ไม่ควรปล่อยให้เนิ่นนาน เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันมากยิ่งขึ้น เนื่องจากขณะนี้เจ้าหน้าที่ระดับสูงของ สปป.ลาวได้มีความสัมพันธ์ที่ดีมากกับเวียดนาม

5) มีส่วนร่วมและชักชวนประเทศที่สามหรือมูลนิธิต่างประเทศ เพื่อเข้าไปช่วยพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานใน สปป.ลาว เช่น สะพาน ถนน ซึ่งจะช่วยอำนวยความสะดวกด้านการค้าและการท่องเที่ยว

6) ค่าขนส่งสินค้า ซึ่งมีลักษณะผูกขาดใน สปป.ลาว เป็นอุปสรรคต่อการค้าและการลงทุนใน สปป.ลาว ซึ่งหากภาครัฐทั้งของไทยและสปป.ลาว ได้ร่วมมือกันในการแก้ไขปัญหาอุปสรรคดังกล่าว จะเป็นประโยชน์ต่อการค้าและการลงทุนของทั้งสองประเทศเป็นอย่างมาก

7) สนับสนุนการให้ทุนการศึกษาระดับปริญญาโทแก่บุคลากรในสปป.ลาวต่อไป เพื่อกระชับความสัมพันธ์ในระดับผู้บริหารในระยะยาวต่อไป เช่นเดียวกับที่จีนและเวียดนามได้ดำเนินการยุทธศาสตร์ดังกล่าวกับสปป.ลาวแล้ว

8) ส่งเสริมการให้การศึกษาและการเข้าถึงสื่อบันเทิงทั้งวิทยุ โทรทัศน์และสิ่งพิมพ์ต่างๆกับเยาวชนของ สปป.ลาว เพื่อปลูกฝัง/สร้างค่านิยมในการนิยมไทย นำไปสู่การขยายฐานตลาดสินค้าไทย และกระชับความสัมพันธ์ระหว่างกันในระยะยาว

9) สนับสนุนโครงการ Sister City โดยเฉพาะจังหวัดและแขวงชายแดนที่อยู่ตรงข้ามกัน ซึ่งประชาชนของทั้งสองฝั่งมีความสัมพันธ์และคุ้นเคยกันเป็นอย่างดีเป็นเวลาช้ามานแล้ว โดยภาครัฐทั้งส่วนกลางและท้องถิ่นควรเข้าไปสนับสนุนโครงการกระชับความสัมพันธ์ ขยายตลาดสินค้าและย้ายฐานการลงทุน เช่น การจัดงานแสดงสินค้าชายแดน การพบปะเยี่ยมเยือน ดูงานทัศนศึกษาแบ่งปันความรู้และประสบการณ์ และการยกระดับจุดผ่อนปรนชายแดนเป็นด่านชายแดนถาวร เป็นต้น

10) ยุทธศาสตร์การค้ากับสปป.ลาว คือ การที่ไทยให้ความช่วยเหลือแก่สปป.ลาวแบบไม่มุ่งหวังผลกำไร แต่ดำเนินการเพื่อรักษาฐานตลาดสินค้าและการกระจายสินค้าไทยเข้าสู่ประเทศที่สามต่อไป รวมทั้งรักษาความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน นอกจากนี้ ต้องเข้าใจลักษณะนิสัยใจคอของคนลาว คือ เมื่อคนลาวเสนอขอความช่วยเหลือมายังไทยแล้ว คนลาวมักไม่ทวงถามหรือมักเงียบ ไทยจึงควรแสดงความจริงใจโดยการดำเนินการให้ความช่วยเหลือทันที

11) สนับสนุนการเชื่อมโยงความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวและการขนส่ง ซึ่งเป็นจุดแข็งของทั้งสองประเทศ นอกจากนี้ รัฐบาลควรเจรจากับผู้นำของสปป.ลาวในการเปิดตลาดธุรกิจบริการการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวหลัก เช่น หลวงพระบาง นครหลวงเวียงจันทน์ และจำปาสัก นำไปสู่การรักษาฐานตลาดบริการของไทยและขยายฐานการลงทุนของไทยด้วย ในขณะเดียวกัน รัฐบาลควรขยายความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวในการรุกเส้นทางเปิดใหม่กับประเทศที่สาม เช่น จีน เวียดนาม และพม่า โดยมีสปป.ลาวเป็นแกนเชื่อม เช่น เส้นทาง R3E และเส้นทางหลวงพระบาง-เชียงขวาง-หัวพัน-เดียนเบียนฟู เป็นต้น

12) ควรสร้างความเข้าใจกับนักลงทุนไทยว่า ตลาดการค้าและการลงทุนในประเทศเพื่อนบ้าน หรือประเทศสมาชิกใหม่อาเซียนยังคงมีศักยภาพและมีลู่ทางการลงทุนที่แจ่มใส เป็นตลาดใหม่ที่น่าลงทุน แต่เป็นตลาดที่นักลงทุนต้องใช้ความพยายามมากในการเริ่มต้นใหม่ เพราะเป็นประเทศที่ยังไม่มีความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ ต้องฝึกอบรมแรงงาน และเรียนรู้กฎระเบียบต่างๆ รวมทั้งยอมรับว่าใช้เวลาในการคืนทุนที่นาน แต่ผู้บุกเบิกรุ่นแรกก็จะได้ผลตอบแทนที่คุ้มค่า

สำนักอาเซียน

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์

มีนาคม 2551